

Bremerhavenin ja Hampurin Siirtolaismuseot

AEMI:n (Association of European Migration Institutions) vuosikokous ja konferenssi pidettiin Deutsches Auswanderer Hausissa Bremerhavenissa ja Ballinstadt Auswanderermuseumissa Hampurissa 1.–3.10.2009.

Kaikkiaan yli 7 miljoonaa siirtolaista on matkustanut Euroopasta Bremerhavenin kautta valtamerten taakse vuosina 1830–1974. Tämän tarinan kertomiseksi Bremerhavenissa on toiminut pitkään siirtolaismuseo, mutta viime vuosina toiminta on noussut uudelle tasolle.

Bremerhavenin upea siirtolaisuusmuseo on valmistunut v. 2005, ja se maksoi 20 miljoonaa euroa. Rakennustyö kesti vain yhdeksän kuukautta. Rahoituksesta vastasivat Bremerhavenin kaupunki ja osavaltio. Kaupunki omistaa kiinteistön, mutta toimintaa pyörittää kommandiittiyhtiö, johon kuuluu kolme henkilöä. Yksi näistä on museon johtajana 1.1.2006 lähtien toiminut toht. Simone Eick. Ravintola mukaan lukien henkilökuntaa museossa on 65 henkilöä. Siirtolaismuseo on saanut hyvän suosion. Viime vuonna siellä vieraili 212 000 ihmistä, ja museon tuloista 90 prosenttia tulee

pääsymaksutuloista. Museon yhteydessä oleva ravintola ja myymälä tuovat lisätuloja. Vuonna 2007 Bremerhavenin Siirtolaismuseo valittiin vuoden museoksi Euroopassa. Ja parin vuoden kuluttua viereen nousee toinen uudisrakennus, mikä tarvitaan erityisesti näyttelyjä ja konferenssitoimintaa varten.

Ballinstadtin Siirtolaismuseo Hampurin satamassa avattiin v. 2007 ja se kertoo yli viiden miljoonan eurooppalaisen siirtolaisen lähteneen tästä satamasta vuosina 1850–1934. Museo on rekonstruktio HAPAG-yhtiön v. 1901 rakentamista siirtolaishalleista. Nykyinen siirtolaismuseo on saanut nimensä Albert Ballinista, joka toimi Hapag-yhtiön pääjohtajan tuohon aikaan. Erityisen arvokas lähdeaineisto on Hampurin matkustajaluettelot vuosilta 1850–1934, joita voi tutkia museon sukututkimusosastossa. Hampurin Ballinstadtin siirtolaismuseossa käy noin 155 000 vierailijaa vuodessa.

Myös suomalaista siirtolaisista huomattava osa lähti valtamerten taakse Bremenin tai Hampurin sataman kautta.

Olavi Koivukangas

Vasemmalla Hampurin- ja alla Bremerhavenin Siirtolaismuseo. Kuvat: Olavi Koivukangas.

